

IWAY Standartas

SKAITMENINIŲ PLATFORMŲ DARBO DALIS

Papildomi Bendrosios Dalies reikalavimai, taikomi skaitmeninėms platformoms

Bendrosios Dalies reikalavimai yra taikomi IKEA vertės grandinės *platformai*. Šios dalies reikalavimai yra užtikrinami *platformų darbuotojams*, tiekiantiems paslaugas IKEA arba jos vardu.

Technologijų plėtra sukūrė sąlygas naujai darbo formai - Skaitmeninėms darbo platformoms, eksponentiškai išsiplėsti per pastaruosius kelerius metus. Pasaulyje šios naujos darbo formos įstatymai yra įvairūs ir greitai kintantys, o skaitmeninių platformų darbas taip pat tobulėja.

IKEA siekia užtikrinti deramą ir prasmingą darbą visiems platformų darbuotojams, kurie teikia paslaugas IKEA. Mes norime užmegzti dialogą apie platformų darbuotojų, esančių IKEA vertės grandinėje, socialines ir darbo sąlygas, pasimokyti iš šio skyriaus įgyvendinimo mūsų vertės grandinėje ir palaiapsniui spręsti šią temą kartu su atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis ir partneriais.

1 IWAY principai yra paremti veiksmingomis tvarkomis ir atviru dialogu

DARBUOTOJO/VADOVYBĖS DIALOGAS

BENDRAS

PD 1.1 *Platformų darbuotojai* informuoti apie jų teises ir pareigas, susijusias su IWAY.

3 *Vaikai yra apsaugoti, skatinamos darbo, mokymosi ir šeimos gyvenimo galimybės*

VAIKŲ APSAUGA

PRIVALOMAS

PD 3.1 *Vaikų darbas* neegzistuoja. Apie bet kokią galimą arba patvirtintą *vaikų darbo* atvejį nedelsiant pranešama IKEA.

BENDRAS

PD 3.2 *Vaikai*, jaunesni nei nustatytas *minimalus legalus darbingas amžius*, neatlieka jokio darbo.

PD 3.3 *Vaikai*, jaunesni nei nustatytas *minimalus legalus darbingas amžius*, neatlieka jokio darbo, nebent yra prižiūrimi suaugusiųjų.

4 Paisoma pagrindinių darbo teisių

DARBUOTOJŲ LAISVĖ

PRIVALOMAS

- PD 4.1 Nenaudojamas *priverstinis, įkaitinis arba kalinių darbas*. Apie bet kokį galimą ar patvirtintą priverstino, įkaitinio ar kalinių darbo atvejį nedelsiant pranešama IKEA.

BENDRAS

- PD 4.2 *Platformų darbuotojai* gali laisvai dirbti kitose įmonėse ar *platformose*.
- PD 4.3 *Platformų darbuotojai* gali bet kada nutraukti savo sutartį su *platforma* arba lygiavertį susitarimą, be baudų, pagal sutartą įspėjimo laikotarpį (jeigu taikoma).
- PD 4.4 *Platformų darbuotojai* gali laisvai atmesti paslaugų užsakymus dėl to nesulaukdami susidorojimo veiksmų ar baudų.

ASOCIACIJŲ LAISVĖ IR NUSISKUNDIMAI

BENDRAS

- PD 4.5 *Platformų Darbuotojai* gali laisvai naudotis savo teise sudaryti ar dalyvauti (arba nedalyvauti) su darbu susijusiose organizacijose, taip pat dalyvauti *kolektyvinėse derybose*. Šiomis teisėmis naudojamosi nebijant nei fizinės, nei psichologinės *diskriminacijos*, smurto ar priekabiavimo.
- PD 4.6 *Platformų Darbuotojai* yra supažindinti su nusiskundimų nagrinėjimo tvarka, leidžiančia jiems pareikšti skundus ar rūpesčius, dėl to nesulaukiant susidorojimo veiksmų. Nusiskundimai yra registruojami ir dėl jų imamasi veiksmų, o tai daroma apsaugant *platformų darbuotojų* anonimiškumą.
- PD 4.7 Įdiegtas skaidrus būdas klientų ir platformos darbuotojų ginčų išsprendimui.

ĮDARBINIMO IR DARBO PRAKTIKOS

BENDRAS

PD 4.8 Platformos susitarimo, ar lygiavėrčio susitarimo, sąlygos dėl paslaugų teikimo, pateikiamos ir suprantamos platformų darbuotojų, prieš jiems sutinkant su jomis.

LYGYBĖ, ĮVAIROVĖ IR ĮTRAUKIMAS

BENDRAS

PD 4.9 *Platformų darbuotojai* nepatiria fizinės ar psichologinės diskriminacijos, smurto ar priekabiavimo

5 Darbuotojai turi laisvalaikį, jiems mokama atsakingai ir suteikiamos galimybės tobulinti kompetenciją

DARBO LAIKAS IR LAISVALAIKIS

BENDRAS

- PD 5.1 Yra numatytas planas riboti platformų darbuotojų darbo valandas, kurios yra susijusios su IKEA paslaugoms, taip, kad jos neviršytų 60 valandų per savaitę.
- PD 5.2 Yra numatytas planas *platformų darbuotojams* užtikrinti 6 valandas nenutraukiamo poilsio per 24 valandų laiko tarpą.

DARBO UŽMOKESTIS IR PRIEDAI

PRIVALOMAS

- PD 5.3 *Platformų darbuotojams* mokamas bent minimalus, teisės aktų nustatytas, darbo užmokestis už su IKEA susijusias paslaugas.

BENDRAS

- PD 5.4 *Platformų darbuotojai* gauna kompensaciją už pavėluotą sutartos paslaugos atšaukimą.
- PD 5.5 Jeigu reikia uniformų ar kitų įrankių prekės ženklo naudojimui, jos suteikiamos nemokamai, o suteikiamas kiekis yra pakankamas. Už uniformų valymą ir/arba priežiūrą nėra taikomos išskaitos
- PD 5.6 *Platformų darbuotojams* suteikiama galimybė sumokėti sveikatos draudimą ir pensijų įmokas.

PAŽANGUS

- PD 5.7 *Platformų darbuotojai*, atskaičius su darbu susijusias išlaidas, už su IKEA susijusias paslaugas gauna bent minimalų, teisės aktų nustatytą, darbo užmokestį.

KOMPETENCIJOS UGDYMAS

BENDRAS

PD 5.8 Platformų darbuotojai turi kompetenciją atlikti savo paslaugas saugiai ir nekenkiant sveikatai.

PAŽANGUS

PD 5.9 Platformų darbuotojams suteikiami resursai toliau tobulinti savo įgūdžius ir kompetenciją.

6 Užtikrinama darbuotojų sauga ir sveikata

DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS VALDYMAS

PRIVALOMAS

- PD 6.1 *Platformų darbuotojai nepatiria rimtų darbų saugos ir sveikatos pavojų. Mirties atvejai nedelsiant pranešami IKEA.*
- PD 6.2 *Platformų darbuotojams suteikiama galimybė apsidrausti nuo nelaimingų atsitikimų. Draudimas apima medicininį gydymą dėl traumų ir ligų, susijusių su darbu ir kompensuoja su darbu susijusius sužalojimus ir ligas, dėl kurių atsirado įgyta pastovioji negalia ar mirtis.*

BENDRAS

- PD 6.3 *Platformų darbuotojams suteikiama galimybė pasirinkti atsakomybės draudimą. Draudimas padengia galimą žalą kliento ar trečiosios šalies turtui, platformos darbuotojo turtui ir bet kokią klientui padarytą žalą.*
- PD 6.4 *Įvertinamos darbuotojų saugos ir sveikatos rizikos, įskaitant rizikas, susijusias su psichine sveikata ir ergonomika ir yra iškomunikuojamos platformų darbuotojams.*
- PD 6.5 *Įranga yra saugi ir naudojama saugiomis sąlygomis.*
- PD 6.6 *Platformų darbuotojai naudojami švaramais, nemokamomis ir tvarkingomis asmeninės apsaugos priemonėmis ir apsaugine apranga, atitinkančias nustatytą riziką.*

Apibrėžimai

Nelaimingas atsitikimas	Įvykis arba reiškinys, kuris įvyksta netikėtai ar netyčia ir dėl kurio susižeidžiama, susergama arba mirštama.		
Vaikai	Asmenys iki 18 metų, išskyrus atvejus, kai pilnametystė, pagal <i>vaikui</i> taikomus įstatymus, pasiekiami anksčiau.		
Vaikų darbas	Darbas, kurį atlieka vaikai nesulaukę <i>minimalaus legalaus darbingo amžiaus</i> , ir atimantis iš jų vaikystę, potencialą ir orumą ir kenkiantis jų fiziniam bei psichiniam vystymuisi. Be to, bet kurio asmens, jaunesnio nei 18 metų, atliekamas darbas taip pat gali būti laikomas „ <i>vaikų darbu</i> “, atsižvelgiant į atliekamo darbo tipą ir valandas bei jo atlikimo sąlygas.		
Kolektyvinės derybos	Derybos tarp darbdavio ir <i>darbuotojų</i> atstovų, kuriuos laisvai ir savarankiškai pasirinko patys <i>darbuotojai</i> .		
Diskriminacija	<p><i>Diskriminacija</i> atsiranda tada, kai asmuo yra vertinamas mažiau palankiai nei kitas panašioje situacijoje dėl priežasčių, nesusijusių su jų galimybėmis atlikti darbą.</p> <p>Diskriminacijos priežastys yra: amžius, lyties tapatybė, seksualinė orientacija, psichinė ar fizinė negalia, etninė priklausomybė, tautybė, religija, vedybinė ar šeimyninė padėtis ar bet kuris kitas asmens tapatybės aspektas, nesusijęs su jo galimybėmis atlikti darbą.</p>		
Priverstinis, įkaitinis arba kalinių darbas	<p><i>Priverstinis darbas</i> yra bet koks darbas arba paslauga, kuriuos bet kuris asmuo vykdo, nes jaučia pavojų arba jam grasinama bausme ir kuriuos atlieka prieš savo valią. Tai apima asmeninių daiktų konfiskavimą, galimybės nutraukti darbo sutartį bet kurio metu neturėjimą ir negalėjimą palikti darbo patalpų.</p> <p><i>Įkaitinis darbas</i> yra <i>priverstinio darbo</i> forma, kai <i>darbuotojai</i> yra įsipareigoję savo darbovietai dėl skolų, kurios atsidaro nes jie turėjo tiesiogiai ar netiesiogiai sumokėti įdarbinimo mokesčius ar išlaidas, atlikti mokėjimo indėlius, gavo paskolų ar darbo užmokesčio avansus arba buvo atidėti jų mokėjimai.</p> <p><i>Kalinių darbas</i>, tai darbas, kurį atlieka kaliniai.</p>		
		Pavojus	Padėtis, kelianti grėsmę gyvybei, sveikatai ar aplinkai. Tai gali būti fizinis, cheminis, biologinis, ergonominis ar profesinis <i>pavojus</i> .
		Minimalus legalus darbingas amžius	<i>Minimalus legalus darbingas amžius</i> yra apibrėžtas nacionaliniuose teisės aktuose ir jo sulaukus asmuo gali būti įdarbintas.
		Įspėjamasis laikotarpis	Laikotarpis nuo pranešimo apie sutarties nutraukimą gavimo iki paskutinės darbo dienos pabaigos. <i>Įspėjamojo laikotarpio</i> metu <i>darbuotojui</i> mokama pagal darbo sutartį.
		Platforma	Skaitmeninės platformos darbu, kurios apima: <ul style="list-style-type: none">• Internetines platformas, kur darbas perduodamas geografiškai išsklaidyti miniai (minios darbas); ir• vietos nustatymo programėles (aplikacijas), kurios paskirsto darbą tam tikros geografinės zonos asmenims, kad atliktų į paslaugas orientuotas užduotis, tokias kaip vairavimas, baldų pakavimas ar surinkimas.
		Platformų darbuotojai	Darbuotojai, kurie internetu arba vietoje atlieka trumpalaikius darbus ar paslaugas, kurias galima pasirinkti per platformą. <i>Platformų darbuotojai</i> dirba savarankiškai ir neturi darbo santykių su tiekėjais, paslaugų teikėjais ar <i>platformomis</i> .
		Rimti saugos ir sveikatos pavojai darbe	<i>Pavojai</i> saugai ir sveikatai, kurie gali sukelti tiesioginę mirtį, ilgalaikę traumą ar ligą.
		Su darbu susijusios išlaidos	Veiklos išlaidos, patirtos vykdant darbus.